

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Актуальні проблеми перекладознавства»

Ступінь вищої освіти - Магістр
Спеціальність 035 Філологія
Освітні програми «Англійська мова та друга іноземна мова», «Німецька мова та друга іноземна мова»
Рік навчання 1, семестр 2 (денна), 2 (заочна)
Форма навчання *денна, заочна*
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська і англійська

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

Москаленко Олена Іванівна _____
o.mosklaenko@nubip.edu.ua _____

Актуальні проблеми перекладознавства

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Мета – сформувати у здобувачів-магістрів глибоке розуміння сучасних наукових підходів, тенденцій і проблем у перекладознавстві, розвинути аналітичне мислення та здатність до критичного осмислення теоретичних і практичних аспектів перекладу, а також підготувати їх до самостійної дослідницької та професійної діяльності в умовах міжкультурної комунікації.

Завдання - ознайомити студентів із сучасними тенденціями та проблемами перекладознавства; сформувати навички критичного аналізу наукових досліджень у сфері перекладу; розвинути компетенції щодо застосування сучасних методів і підходів у перекладацькій діяльності; навчити студентів аналізувати та вирішувати проблеми міжкультурної комунікації у перекладі; ознайомити з особливостями перекладу різних текстових жанрів та стилів; вдосконалити навички практичного перекладу та адаптації текстів з урахуванням соціокультурних та прагматичних аспектів; сприяти розвитку дослідницьких навичок студентів у сфері перекладознавства.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.
- ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

СК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

СК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ практичні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1 «Одиниці перекладу»				
Тема 1. Вплив технологій на процес перекладу: автоматизація та штучний інтелект.	2/4	Знати про автоматизацію та штучний інтелект у перекладі	Уміти оцінювати вплив автоматизації та штучного інтелекту на якість перекладу.	Присутність – 1 бал, повна відповідь - - 3-5 балів, доповнення – 1 бал, підняття руки – 0,5 бала, конспект першоджерела – 1 бал
Тема 2. Інтермедіальність у перекладі: перетворення тексту через мистецтво та медіа.	2/4	Знати основні принципи перетворення тексту через мистецтво та медіа;	Уміти адаптувати переклад до різних медіаформатів.	Присутність – 1 бал, повна відповідь - - 3-5 балів, доповнення – 1 бал, підняття руки – 0,5 бала, конспект першоджерела – 1 бал
Тема 3. Гендерні аспекти перекладу: інтерпретація та трансформація гендерної ідентичності у текстах	2/4	Знати про інтерпретацію та трансформацію гендерної ідентичності у текстах;	Уміти аналізувати вплив інтерпретації та трансформації гендерної ідентичності на переклад.	Присутність – 1 бал, повна відповідь - - 3-5 балів, доповнення – 1 бал, підняття руки – 0,5 бала, конспект першоджерела – 1 бал
Тема 4. Переклад гумору: виклики інтерпретації мовної гри та культурних реалій	2/4	Знати виклики інтерпретації мовної гри та культурних реалій у гумористичних текстах;	Уміти передавати гумор через переклад.	Присутність – 1 бал, повна відповідь - - 3-5 балів, доповнення – 1 бал, підняття руки – 0,5 бала, конспект

				першоджерела – 1 бал
Тема 5. Етнічні та міжкультурні аспекти перекладу: виклики та стратегії	2/4	Знати основні виклики та стратегії перекладу в контексті різних культур	Уміти застосовувати культурні стратегії у перекладі.	Присутність – 1 бал, повна відповідь - - 3-5 балів, доповнення – 1 бал, підняття руки – 0,5 бала, конспект першоджерела – 1 бал
Тема 6. Проблеми перекладу термінології у різних галузях науки та технологій.	2/4	Знати особливості перекладу термінології у різних галузях науки та технологій;	Уміти знаходити оптимальні термінологічні відповідники.	Присутність – 1 бал, повна відповідь - - 3-5 балів, доповнення – 1 бал, підняття руки – 0,5 бала, конспект першоджерела – 1 бал
Тема 7. Медичний переклад у часи глобальних пандемій	2/4	Знати про специфіку медичного перекладу у кризових ситуаціях;	Уміти ефективно передавати медичну інформацію в екстремальних умовах	Присутність – 1 бал, повна відповідь - - 3-5 балів, доповнення – 1 бал, підняття руки – 0,5 бала, конспект першоджерела – 1 бал
Тема 8. Переклад під час воєнних конфліктів: роль перекладача у дипломатії та медіа	1/2	Знати роль перекладача у дипломатії та медіа під час воєнних дій	Уміти адаптувати переклад до вимог конфліктних ситуацій.	Присутність – 1 бал, повна відповідь - - 3-5 балів, доповнення – 1 бал, підняття руки – 0,5 бала, конспект першоджерела – 1 бал. Аудиторна робота, виконання домашніх завдань, самостійна робота, написання МКР передбачає отримання макс. рейтингу – 70 балів у кінці навч. семестру.
Всього за 1 семестр (очники), 1 семестр (заочн.)				45
Залік				7
Всього за курс				52

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 26.04.2023 р. протокол № 10)

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни **Клис** (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи **РНР** (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література:

1. Шевченко, В. О. (2020). Переклад у контексті міжкультурної комунікації: теоретичні і практичні аспекти. Київ: Вид-во КНУ.
2. Зінченко, Л. І. (2019). Адаптація культурних реалій в перекладі: методи та стратегії. Харків: Паралель.
3. Коваленко, Т. В. (2021). Переклад науково-технічних текстів: проблеми та тенденції. Київ: Академвидав.
4. Матвіїшина, І. В. (2022). Теорія і практика перекладу в умовах глобалізації. Львів: Вид-во ЛНУ ім. І. Франка.
5. Романчук, О. В. (2020). Переклад у сфері медіа та журналістики: культурні та професійні виклики. Київ: Видавництво "Наукова думка".
6. Соловійова, І. Б. (2020). Переклад гумору: виклики та стратегії. Харків: Видавництво ХДПУ.
7. Савченко, М. П. (2019). Переклад і міжкультурна комунікація. Чернівці: Книги – XXI.
8. Васильєва, Л. П. (2020). Переклад в умовах глобалізації: методи та підходи. Київ: Академвидав.
9. Орлов, С. О. (2018). Когнітивний підхід до перекладу: теорія і практика. Дніпро: Видавництво ДНУ.
10. Кравченко, Т. І. (2019). Історія та теорія перекладу. Київ: Наукова книга.

11. Кочерга С., Вісич О. Літературознавча інтермедіальність: генеза і сучасні горизонти. Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2023. 286 с.

12. Moskalenko O., Leleka T. (2020). Angloamericanisms in Ukrainian as Language Globalization Manifestation. Monograph. «ПОЛІМЕД-Сервіс», Ukraine [POLIMED-Service]. 246 p. (in English)

13. Редко В. Г. (2020). Конструювання змісту шкільних підручників з іноземних мов : монографія / В. Г. Редко. – Київ : Інститут педагогіки НАПН України.

14. Астрахан Н. І. (2021). Теорія літератури: основи, традиції, актуальні проблеми : навчальний посібник. К. : Видавничий дім Дмитра Бураго.

Допоміжна література:

15. Кузьменко, І. О. (2015). Основи теорії перекладу. Київ: Либідь.

16. Нечипоренко, В. І. (2018). Актуальні проблеми перекладознавства: теорія і практика. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна.

17. Коваленко, Т. М. (2017). Перекладознавство: історія, теорія, практика. Київ: Вид-во КНУ.

18. Гроссман, І. В. (2014). Переклад як міжкультурна комунікація. Львів: Видавничий дім "Студія Л".

19. Мельник, Н. В. (2016). Аналіз мовних стратегій при перекладі літературних текстів. Київ: Видавництво "Вища школа".

20. Москаленко, О. (2024). Розвиток креативності у навчанні фахової лексики майбутніх перекладачів засобами інформаційно-комунікаційних технологій. Інноваційна педагогіка.. № 73. С. 170–174.

21. Москаленко, О. (2024). Роль емоційного інтелекту в підготовці майбутніх перекладачів художньої літератури. Актуальні питання гуманітарних наук, № 77, Т.2.

22. Федорова, О. В. (2017). Гендерні аспекти перекладу. Харків: Прапор.

23. Курило, Л. О. (2015). Переклад в науці та техніці. Київ: Вища освіта.

24. Галицька, І. В. (2014). Методи адаптації культурних реалій при перекладі. Львів: Видавництво ЛНУ.

25. Сидоренко, Ю. О. (2018). Переклад як мистецтво: художній і науковий підходи. Одеса: Понтон.

26. Петрова, Л. В. (2016). Переклад у медичних та технічних сферах. Київ: Медицина.

27. Іванова, М. І. (2017). Переклад літературного тексту: теорія і практика. Львів: Світ.

28. Бондар, В. М. (2015). Теорія машинного перекладу: проблеми та перспективи. Київ: Наукова думка.

29. Baker, M. (2018). In Other Words: A Coursebook on Translation. London: Routledge.

30. Newmark, P. (2016). A Textbook of Translation. London: Prentice Hall.

31. Hatim, B., & Mason, I. (2017). Discourse and the Translator. London: Routledge.

32. Pym, A. (2015). Exploring Translation Theories. London: Routledge.

33. Venuti, L. (2017). The Translator's Invisibility: A History of Translation. London: Routledge.

Рекомендовані джерела інформації

<https://breakingnewsenglish.com>

<https://www.thesaurus.com>

<https://mini-ielts.com/listening>

<https://www.youtube.com/user/bbclearningenglish>

<https://euraxess.ec.europa.eu/>

<https://en.islcollective.com/english-esl-video-lessons>

<https://cutt.ly/uk>

<https://www.swedishclub.com/loss-prevention/cases/case-studies/>

<https://www.iwm.at/>